

Hauptsponsor / Hlavní sponzor

„Durch Wechselkurs entstehen Grenzen“

DTIHK-Wirtschaftsgespräch zum Thema Euroeinführung in Tschechien

Die Wirtschaftskrise hat auch in Tschechien große Löcher in den Haushaltskassen hinterlassen. Das Staatsdefizit liegt derzeit bei sechs Prozent des BIP. Die Maastrichter Konvergenzkriterien werden in den nächsten zwei bis drei Jahren wahrscheinlich nicht eingehalten werden können.

Dies scheint der Grund dafür zu sein, dass die Euroeinführung in Tschechien derzeit kaum diskutiert wird. Keine Partei hat es auf der Agenda – und auch in der Presse wird dieses Thema nur wenig beachtet. Die nach wie vor hohe Volatilität und eine nicht vorhandene Europerspektive sind aber für die Wirtschaft ein Kernproblem!

Tschechien erwirtschaftet mehr als 70 Prozent seines BIP über Exporte. Zwei Drittel davon gehen in die Eurozone. Und gerade den Exporteuren hat die hohe Volatilität der Krone der letzten Monate großen Schaden zugefügt. Seit diesem Jahr kommt noch ein Faktor dazu: Nachbar Slowakei hat durch die Euroeinführung enorm an Standortattraktivität gewonnen.

Um die Euro-Frage wieder mehr in den Blickpunkt zu bringen, widmete sich das diesjährige DTIHK-Wirtschaftsgespräch diesem Thema. Mit Miroslav Singer, dem Vizegouverneur der Tschechischen Nationalbank, DIHK-Chefvolkswirt Dr. Volker Treier, Laurent Moulin (EU-Kommission), Industrieverbandspräsident Jaroslav Míl sowie Škoda-Finanzvorstand und DTIHK-Vizepräsident Holger Kintscher diskutierten Experten aus Brüssel, Berlin und Prag diese Thematik mit DTIHK-Mitgliedern.

Einleitend stellte DTIHK Geschäftsführer Bernard Bauer die Ergebnisse einer DTIHK-Euroumfrage vor: Neun von zehn befragten Unternehmen befürworten eine Euroeinführung in Tschechien. Fast 60 Prozent bewerten die Slowakei auf Grund der Euroeinführung als attraktiver gegenüber Tschechien. „Ein Land, das so exportabhängig ist wie Tschechien und zwei Drittel in die Eurozone exportiert, kann sich solche Wechselkursschwankungen einfach nicht erlauben“, bewertete Bauer das klare Votum der Unternehmen.

Bestätigt wurde das Umfrageergebnis auch von den Podiumsteilnehmern: „Wir brauchen Pla-

nungssicherheit. Das ist das Thema!“ machte Holger Kintscher klar. „Eine Wechselkursschwankung von einer Krone zum Euro hat einen Effekt von 100 Millionen Euro auf das Jahresergebnis von Škoda“, veranschaulichte Kintscher das Ausmaß der Situation.

Aus Sicht der Europäischen Kommission machte Laurent Moulin klar, dass die Maastrichtkriterien für Tschechien sicher nicht gelockert werden. Dennoch sprach er sich für eine rasche Euroeinführung aus: „Statistisch gesehen haben alle Euroländer von der Gemeinschaftswährung profitiert, das wird auch in Tschechien so sein.“

Auch für DIHK-Chefvolkswirt Treier überwiegen die Vorteile des Euro deutlich: „Wir befinden uns alle in einem europäischen Wirtschaftsraum und es ist absolut hinderlich, wenn durch Wechselkursschwankungen Grenzen entstehen.“ Darüber hinaus glaubt Treier, dass der Euro in der Krise Stabilität gebracht hat: „Viele Länder, die lange skeptisch waren, wollen den Euro jetzt – Dänemark zum Beispiel – auch Ungarn wäre heilfroh gewesen. Standortattraktivität wird nicht durch eine Währung, sondern durch Reformen vor allem im Bildungs- und Energieeffizienzbereich erzielt.“

Kritischer äußerte sich Miroslav Singer: „Tschechien war nie weiter weg vom Euro als heute. Es macht keinen Sinn, sich heute auf ein Datum festzulegen. Es ist auch schwierig einen geeigneten Eintrittskurs zu finden. Ich habe das Gefühl, dass die Krise noch nicht vorbei ist und es weiter unruhig bleibt.“

Am Ende bleibt die Euroeinführung eine politische Entscheidung. Damit die Politiker dieses Thema klar verfolgen, muss man deutlich machen, welche negativen Auswirkungen die Tschechische Krone derzeit auf die tschechische Wirtschaft und damit auf die gesamte tschechische Gesellschaft hat. „Die Euroeinführung ist eigentlich nichts, das mit der Öffentlichkeit zu tun hat, aber ohne die Öffentlichkeit bekommt man die Politiker nicht auf seine Seite“, beschrieb Jaroslav Míl das Dilemma. Und dieses Dilemma existiert schon seit Jah-

ren: Die Euroeinführung in Tschechien verschiebt sich immer weiter nach hinten. Als dann 2008 die Kriterien eingehalten wurden, fehlte der politische Wille.

Die derzeitige Europerspektive ist 2015. Wenn der Euro aber wirklich im Jahr 2015 eingeführt werden soll, gilt es, möglichst schnell die notwendigen fiskalen Reformen auf den Weg zu bringen. Diese Reformen sind ohnehin nötig – mit einer Euroeinführung als Ziel oder ohne. Das Staatsdefizit muss in den nächsten drei Jahren reduziert werden. Und zwar so reduziert werden, dass die Konvergenzkriterien eingehalten werden. Dann wären die Voraussetzun-

Volker Treier

Holger Kintscher

gen für die Euroeinführung erfüllt. Ob dann allerdings der politische Wille zur Euroeinführung da sein wird, darf angesichts der politischen Turbulenzen der vergangenen Jahre bezweifelt werden.

Aus Sicht der Wirtschaft ist eines allerdings klar: Wenn es keine klare Europerspektive gibt, verliert Tschechien an Standortattraktivität und ausländische Investitionen werden in andere Länder fließen. „Mit der Produktion des VW Up, der wegen der nachteiligen Tschechischen Krone in Bratislava und nicht am Škoda-Standort Vrchlaví produziert wird“, nannte Holger Kintscher beim Wirtschaftsgespräch bereits ein prominentes Beispiel. Dies sollte man als Alarmsignal verstehen. Wenn jetzt nicht schnell ein konkreter Eurofahrplan aufgestellt wird, droht Tschechien im Wettstreit um internationale Investitionsprojekte in Zukunft leer auszugehen.

Sebastian Holtgrewe
DTIHK

„Směnný kurz vytváří hranice“

Hospodářská diskuze ČNOPK na téma Zavedení eura v ČR

Hospodářská krize zanechala své stopy i v rozpočtu v ČR. Deficit státního rozpočtu v současné době dosahuje šesti procent HDP a v příštích dvou až třech letech pravděpodobně nebude možné dodržet maastrichtská konvergenční kritéria.

To je zřejmě důvodem k tomu, že se o zavedení eura v České republice téměř vůbec nediskutuje. Není hlavním programem žádné politické strany a ani média mu nevěnují velkou pozornost. Neustále velké výkyvy směnného kurzu a neexistující perspektiva zavedení eura ale představují pro hospodářství zásadní problém.

stva ČNOPK Bernard Bauer výsledky průzkumu ČNOPK. Devět z deseti dotázaných podniků si přeje zavedení eura v ČR. Téměř 60 procent označilo Slovensko po zavedení eura za atraktivnější než Českou republiku. „Země jako Česká republika, jejíž ekonomika je tak závislá na exportu a kde dvě třetiny exportu směřují do eurozóny, si takového kolísání směnného kurzu nemůže dovolit,“ hodnotí Bernard Bauer jasné stanovisko podniků.

Výsledek průzkumu potvrdili i účastníci diskuze: „Potřebujeme jistotu při plánování. To je pro nás to nejdůležitější,“ zdůraznil Holger Kintscher. „Kolísání směnného kurzu o jednu

Miroslav Singer hovořil kriticky: „Česká republika ještě nikdy nebyla euru tak vzdálena jako nyní. Nemá význam, abychom si dnes stanovili datum. Je také obtížné najít vhodný kurz koruny pro vstup do eurozóny. Myslím, že krize ještě není u konce a situace zůstane delší dobu neklidná.“

Zavedení eura však nakonec zůstává politickým rozhodnutím. Aby se politici intenzivně věnovali tomuto tématu, musí být zřejmé, jaké negativní důsledky má česká koruna na hospodářství a tím i na celou společnost. „Se zavedením eura nemá široká veřejnost vlastně co do činění, ale bez ní nedostaneme politiky na svou stranu,“ popsal Jaroslav Míl současná dilema, které trvá již roky: zavedení eura v České republice se stále oddaluje. Když byla v roce 2008 splněna kritéria, chyběla politická vůle.

V současné době se jeví jako reálné, že Česko přijme euro v roce 2015. Pokud by tomu tak opravdu mělo být, je potřeba co možná nejrychleji zahájit fiskální reformy. Tyto reformy jsou v každém případě nutné, s cílem zavedení eura i bez něj. Deficit státního rozpočtu se musí v příštích třech letech snížit tak, aby byla dodržena konvergenční kritéria. Pak by také byly splněny předpoklady pro přijetí eura. Zda k tomu ovšem bude také politická vůle, o tom lze vzhledem k politickým turbulencím v posledních letech pochybovat.

Z hlediska hospodářství je ovšem jasné, že bez jasné perspektivy přijetí eura přestává být Česká republika pro investory atraktivní a investice směřují do jiných zemí. „Vozy VW Up se kvůli nevýhodnému kurzu české koruny budou vyrábět v Bratislavě a nikoli v závoďe Škoda Auto ve Vrchlabí,“ uvedl Holger Kintscher prominentní příklad. To by mělo být alarmující. Pokud nebude rychle vytvořen konkrétní plán pro zavedení eura, hrozí Česku, že v konkurenčním boji o mezinárodní projekty vyjde naprázdno.

Sebastian Holtgrewe
ČNOPK

Laurent Moulin

Miroslav Singer

Jaroslav Míl

Na HDP České republiky se více než 70 procenty podílí export. Dvě třetiny exportu pak směřují do zemí eurozóny. A právě exportérům velké kolísání kurzu koruny v posledních měsících způsobilo značné škody. Od letošního roku k tomu přibyl ještě jeden faktor: Slovensko po zavedení eura podstatně zvýšilo svou atraktivitu pro investory.

Aby se problematika eura dostala více do povědomí veřejnosti, věnovala se letošní hospodářská diskuze ČNOPK právě tomuto tématu. Diskuze se zúčastnili odborníci z Bruselu, Berlína i Prahy: viceguvernér ČNB Miroslav Singer, hlavní ekonom Německého sněmu obchodních a průmyslových komor (DIHK) Dr. Volker Treier, Laurent Moulin z Evropské komise, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslav Míl a člen představenstva Škoda Auto pro oblast ekonomie a viceprezident ČNOPK Holger Kintscher.

Na úvod představil výkonný člen představen-

korunu ve vztahu k euru se na ročním výsledku Škoda Auto projeví sto miliony eur,“ výstižně popsal Holger Kintscher současnou situaci.

Laurent Moulin prezentoval pohled Evropské komise a zdůraznil, že maastrichtská kritéria pro Českou republiku nebudou zmírněna. Přesto se vyslovil pro rychlé přijetí eura: „Ze statistického hlediska všechny země eurozóny ze společné měny profitovaly. Stejně to bude i v Česku.“

Také pro hlavního ekonoma DIHK Volkera Treiera převažují výhody eura: „Nacházíme se v evropském hospodářském prostoru a je velkou překážkou, když výkyvy směnného kurzu vytvářejí hranice.“ Volker Treier se také domnívá, že euro přineslo v době krize stabilitu: „Mnoho zemí, které byly dlouho skeptické, nyní euro chtějí, například Dánsko. Pomohlo by také Maďarsku. Atraktivita země se nevytváří měnou, ale reformami především v oblasti vzdělávání a energetiky.“